

Het blad voor alle roeiers

roei!

IN DE SKIFF

Weer het water op

JUNI 2020 N° 38
LOSSE NUMMERS €5,95

DOSSIER CORONA
Enquête
en interviews

MATERIAAL
Duoboot
Mark Slats

OLYMPISCH
Veronique Meester

Enquête sloeproeien

90% roeit fanatiek

Begin dit jaar hield de Federatie Sloeproeien Nederland samen met de website sloeproeien.nl een enquête onder de leden om na te gaan hoe hun vrij jonge sport er in Nederland voor staat. Het resultaat: bijna iedereen roeit wedstrijden en de Kuikensloep en de Whaler zijn favoriet.

 Roeien in sloepen is zo oud als de weg naar Rome. En roeiwedstrijdjes zijn even oud als er mensen roeien. Maar in georganiseerd verband, met boten die tegen elkaar uitkomen, is sloeproeien een heel jonge sport. De Federatie Sloeproeien Nederland (FSN), een organisatie ter bevordering van de sloeproeisport door coördinatie en ondersteuning van leden en wedstrijdorganisaties, is pas in 1991 opgericht. De FSN organiseert ook het Nederlands Kampioenschap Sloeproeien. Samen met de website sloeproeien.nl, een onafhankelijk portal voor heel sloep-roeiend Nederland, hield de FSN begin dit jaar de grote sloeprei-enquête 2020 onder haar leden. Het is een herhaling van de enquête van 2014 en 443 sloeproeiers, zestien procent van de leden, nam deel.

Groei

Er zijn in Nederland negentig sloeproeiverenigingen die de beschikking hebben over 247 sloepen met een actieve bemanning. Samen met de Pilot Gigs en de St Ayles Skiffs – boottypes die regelmatig meevaren in sloepreiwedstrijden maar niet onder de FSN vallen omdat ze niet aan een sleepproof kunnen meedoen dan wel de riemen niet los in de dol hebben - komt het totale aantal actieve roeiers op ongeveer drieduizend. Ten opzichte van 2014 is dat een groei van 35%. “De sport enthousiasmeert uit zichzelf”, zegt Dick Borst, voorzitter van de FSN. “Als je een keertje meedoet, wil je vaker. Behalve dat het een heerlijke buitensport is, heeft sloeproeien ook een lage drempel. Je kunt gewoon instappen en meedoen. De boten zijn erg stabiel, dus je wordt tijdens de sportbeoefening vanzelf wegwijsgemaakt met de boot en de techniek.” “Het is ook een fijne sport om weer op te

pakken nadat je een hele periode besteed hebt aan kinderen en carrière”, vult Nanette de Man, secretaris van de FSN, aan. “Het is een leuke teamsport. Op het water fanatiek, na afloop heel gezellig. Je kunt er ook lang mee doorgaan.” Dit weerspiegelt zich in de leeftijden van de leden: zestig procent van de sloeproeiers is tussen de 40 en de 60 jaar en acht procent is boven de 60. In 2014 was nog maar drie procent ouder dan 60.

Jeugd

Junioren zien we niet vaak terug in een sloep. Borst: “Met jonge kinderen zijn we wat terughoudend. Sloeproeien is een zware duursport en doet een aanslag op je gestel. Als je nog in de groei bent, moet je daar voorzichtig mee zijn.” Ook de leeftijdscategorie tussen 19 en 25 jaar is, met maar vier procent, haast niet vertegenwoordigd. Heel anders dan in het

‘glad roeien’, waar het studentenroeien een prominente plaats inneemt. Dat is opmerkelijk omdat sloeproeien in ons land van oudsher wel gewoon was onder studenten van de zeevaartscholen. De populaire Kuikensloep is een ontwerp van Kees Kuiken, voormalig docent aan de

"Sloeproeien heeft een lage drempel. Je kunt gewoon instappen en meedoen."

Hogere Zeevaartschool Willem Barentsz op Terschelling. Je zou zelfs kunnen zeggen dat de wortels van het sloeproeien op de zeevaartscholen liggen. De zeevaartscholen vallen in de huidige competitie buiten de boot omdat de reguliere wedstrijdkalender de

jaarkalender volgt en niet die van het studiejaar. Dat betekent dat nieuwe studenten van de zeevaartscholen halverwege het wedstrijdseizoen instromen. Niet handig. Het plan is nu om met de zeevaartscholen een aparte competitie op te zetten, een eigen 'zeevaartcup'. Nu al is een op de zes sloeproeiërs afkomstig van een zeevaartschool, mogelijk worden dat er op deze manier meer.

Opknappertjes

Over wortels gesproken. Waar het glad roeien begint bij een vereniging, is de start van een sloeproevereniging vaak de sloep zelf, precies zoals het nu als glad aan-

geduide roeien eind 18e eeuw begon. Een groep vrienden weet een sloep te vinden, meestal een 'opknappertje', werkt daar een winter aan door en kan er het seizoen daarna mee het water op. Als zo'n groep enthousiastelingen groeit, ontstaat er behoefte aan een volgende sloep. Dat kan dan een nieuwe sloep zijn of een ander type. Sluiten er meer leden aan, dan ontstaat er een club van mannen en vrouwen. Maar de sloep blijft centraal. Het ledenbestand van de FSN is gevarieerd. Elk sloepteam, elke vereniging en elke wedstrijdorganisatie kan lid worden van de FSN als zij instemmen met de regels, die jaarlijks in de algemene

ledenvergadering worden goedgekeurd. Het is aan de roeiers zelf om hun favoriete sloep te kiezen: met zes tot twaalf roeiers, van hout, aluminium of polyester, oud of

De start van een sloeproevereniging is vaak de sloep zelf.

nieuw. Onderhoud is een argument, een polyester boot is onderhoudsarm vergeleken met een overnaads houten sloep. Borst: "Maar het oog wil ook wat.

Houten sloepen zijn veel mooier.”

Het meest populair zijn de Kuikensloep en de Whaler, maar welke sloep het wordt is vaak een combinatie van toeval en persoonlijke voorkeur. De Man en Borst zijn het over het volgende met elkaar eens: “De droom van elke sloepproeier is een houten sloep. Die gaat als een zonnetje. Zij ligt stabiel op het water en maakt ook een ander geluid.”

De variëteit aan sloepen maakt elke sloepproeiwedstrijd tot een spektakel. Met sleepproeven wordt per sloep de handicap bepaald waardoor een gelijkwaardige strijd ontstaat ondanks de grote verschillen tussen de sloepen. Uit de enquête

blijkt dat er inmiddels een redelijke consensus is over de sleepproeven, die door technische commissie van de FSN worden uitgevoerd en bewaakt.

Inmiddels is het veld van sloepen zo gegroeid dat er aparte klassen op te maken zijn zoals bij de Pilot Gigs, Kuikensloepen en St Ayles Skiffs. Er is dan ook een toenemende vraag naar sprintwedstrijden in eenheidsklassen.

Wedstrijden

Eén op de tien sloepproeiers noemt zichzelf recreatief roeier, de overigen beoordelen zichzelf als fanatiek tot zeer fanatiek. Vrijwel alle sloepproeiers nemen deel aan

wedstrijden, bijna de helft roeit acht of meer wedstrijden per jaar. In het roei-seizoen is er van voor- tot najaar bijna elk weekend een wedstrijd, er zijn genoeg mogelijkheden. De FSN stelt de richtlijnen voor wedstrijden vast, maar de wedstrijdorganisaties zijn verder autonoom.

Per wedstrijdjaar geeft de FSN een licentie uit voor acht races die meetellen voor het Nederlands kampioenschap. Een race kan genomineerd worden wanneer die drie jaar achtereenvolgens succesvol is georganiseerd. Als een wedstrijdorganisatie niet aan de vereisten voldoet, dan trekt de FSN de licentie in.

De Man: “We hebben nog nooit

hoeven ingrijpen. Vooraf kijken we of de regels gehanteerd worden en of de veiligheid gegarandeerd is. We kijken naar de bereikbaarheid, parkeren, plaats van tewaterlating en ga maar door. Onze wedstrijdcommissie hanteert een hele lijst met criteria om wedstrijdorganisaties te beoordelen. Achteraf evalueren we ook uitgebreid.”

De groei in het aantal boten dat aan wedstrijden deelneemt is goed merkbaar. Borst: “Het wordt steeds drukker. Hoe meer deelnemers, hoe spannender de wedstrijden. Dat is leuk. Maar er zijn ook knelpunten. Onze sloepen zijn zwaar en we hebben een kraan nodig om ze in- en

uit het water te takelen. Dat kost per sloep nogal wat tijd. Sommige wedstrijden hebben een maximum aantal deelnemers. Dat vinden de roeiers niet altijd leuk,

Sloeproeiën lijkt een Nederlandse sport, er zijn niet veel internationale wedstrijden.

maar het is tegelijk een prikkel om nieuwe wedstrijden te organiseren.”

Alle wedstrijden hebben een eigen karakter, waardoor ze sterk verschillen in

populariteit en drukte. De wedstrijd Harlingen-Terschelling is veruit favoriet, gevolgd door de Grachtenrace Amsterdam en Muiden-Pampus-Muiden.

Er komen geregeld wedstrijden bij, zoals de race van Breskens naar Terneuzen.

Borst: “Nieuwe initiatieven worden altijd wel omarmd. Uiteindelijk is roeien ook gebaseerd op ontdekken op het water.”

De wedstrijdkalender is sterk Nederlands georiënteerd, er zijn niet veel internationale wedstrijden. Het is een Nederlandse sport, kun je haast zeggen. Dit zal alles te maken hebben met onze geografische situatie als laatste deel van een delta: veel water en weinig verval.

Sturen op dit open water is een vak apart. De sloepen zijn zwaar en tamelijk log en de omstandigheden op het water vereisen kennis van stroming en getijden. Eén op de vijf sloeproeiërs beoefent zowel roeien als sturen, maar zeven procent heeft zich gespecialiseerd als stuurman of stuurvrouw.

Wat de sloeproeiërs volgens de enquête nog missen op hun wedstrijdkalender? Wedstrijden op open zee (41% nu tegen 2% in 2014) en 24-uurs estafetteraces (23% nu tegen 1% in 2014). De ontwikkeling van het sloeproeiën bevordert kennelijk het zoeken naar meer afwisseling en avontuur - net als de opkomst van het coastal roeien bij het 'glad' roeien.

Communicatie

De veelvormigheid van de sloeproeiërweld in sloepen, in lidmaatschap van de FSN en in clubs, maakt dat communicatie vanuit de federatie complex is. De enquête van dit jaar laat zien dat de sociale media een belangrijke rol spelen. De Man: “Wij hebben de indruk dat we met facebook de mensen het beste bereiken.” ■!

FOTO: PETRA SCHUSTER

Rechts vooraan Dick Borst.

Dick Borst (zie foto op pagina 36) is sales- en accountmanager in de brandstoffen en smeermiddelen. Vrienden vroegen hem in 1989 om mee te doen aan de befaamde race Harlingen-Terschelling. Vanwege te geringe voorbereiding haalden ze de overkant niet. Sindsdien is hij fanatiek sloepraeier. Hij roeit bij Sloepraeivereniging Kop van Noord-Holland in een houten overnaadse Montague Whaler. Borst is sinds vorig jaar voorzitter van de FSN.

Nanette de Man (zie foto op pagina 32) is accountmanager bij een zakenreisorganisatie. Zij is vier jaar secretaris van de FSN en roeit al zeven jaar, bij verschillende verenigingen. Nu roeit ze bij TIOG in Rotterdam voor het eerst in een damesteam. TIOG is in 1991 opgericht door de zeevaartschool en beschikt over drie polyester boten: een Pilot Gig, een Kuikensloep en een lichtere Delphinesloep.

Samenwerking FSN-KNRB

Tijdens de laatste algemene ledenvergadering van de FSN waren twee bestuursleden van de KNRB te gast. De federatie en de bond zoeken naar samenwerking. Borst: "De verschillen tussen de roeidisiplines zijn niet zo groot als de beelden over en weer wel eens suggereren. Er zijn veel meer overeenkomsten. We zitten allemaal op het water. We beoefenen een sport waarin conditie, teamgeest en gezelligheid belangrijk zijn. Het zou mooi zijn om onze kennis en ervaring uit te wisselen."